

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Теорія соціальної медіації»
2022 – 2023 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна педагогіка».
Сертифікатна програма: «Соціальна медіація».
Спеціальність: 231 Соціальна робота.
Галузь знань: 23 Соціальна робота.
Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Попова Анастасія Сергіївна, к.пед.н., ст. викладач кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=2811
Контактний телефон	063 335 99 68
E-mail викладача	kovaleva.anastasia.45@gmail.com
Графік консультацій	вівторок: 12.00-14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	5/150	-	-	-	залік
заочна		8	4	78	

Семестр: III семестр (заочна).

Мова навчання: українська.

Ключові слова: медіація, медіатор, альтернативні способи вирішення конфлікту, переговори, арбітраж, фасилітація.

Мета курсу: є формування у здобувачів вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота медіативної компетенції, знань про міжнародно-правові стандарти медіації (посередництва) в контексті вирішення конфліктів за допомогою альтернативних способів їх вирішення та можливості їх застосування у своїй професійній діяльності.

Предмет курсу: є види та особливості застосування альтернативних способів вирішення конфліктів та їх нормативне регулювання.

Компетентності та програмні результати навчання:

Зміст курсу:

Тема 1. Медіація як альтернативний спосіб вирішення конфліктів.

Відновні практики: соціально-педагогічний потенціал. Медіація як соціально-значущий інститут. Поняття, ознаки та функції медіації як способу альтернативного вирішення цивільно-правових спорів.

Тема 2. Теоретичні засади соціальної медіації.

Моделі та види медіації. Випадки застосування медіації. Основні принципи медіації та соціальної медіації. Учасники медіаційного процесу. Медіатор: роль, вимоги, функції. Етичний кодекс медіатора: принципи, права, обов'язки.

Тема 3. Соціальна медіація як процедура.

Етапи медіації. Порядок проведення медіації та підстави її припинення: права та обов'язки сторін конфлікту. Фази роботи медіатора на основних етапах роботи по вирішенню конфліктної ситуації. Види діяльності та тактик медіатора у процесі вирішення конфліктної ситуації.

Тема 4. Медіація та медитативний підхід у соціальній роботі з сім'єю.

Поняття сімейної медіації та випадки її застосування. Основні цілі, задачі та умови запровадження технології медіації у роботі з сім'єю та дітьми. Дизайн процедури медіації у роботі з сім'єю та дітьми.

Тема 5. Робота з конфліктами в громадах у процесі децентралізації

Специфіка, види та причини конфліктів у громаді. Методика діагностики виникнення конфліктів у громаді. Конфлікти у громадах під час війни та можливі шляхи їх подолання. Особливості роботи з конфліктом у громаді.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари бесіда (вступна, бесіда-повторення); наочні (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); практичні: (вправи, моделювання життєвих ситуацій, інтерв'ю, проєктування); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Навчальний курс складається з лекційних, семінарських занять, самостійної та індивідуально-дослідної роботи.

Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

Лекційні заняття передбачають ведення письмового (електронного) конспекту. Наявність конспекту є однією з вимог допуску до складання іспиту.

Підготовка до семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів тощо. Відпрацювання пропущених семінарських занять є обов'язковим, здійснюється у форматі очного або дистанційного (на платформі Zoom) спілкування викладача зі здобувачем (не пізніше, ніж через тиждень з моменту проведення заняття та згідно графіку консультацій).

Підготовка завдань самостійної та індивідуально-дослідної роботи здійснюється у письмовому або електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та передбачає усне обговорення питань протягом семінарського заняття з теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводяться в онлайн-режимі у визначений розкладом час. Самостійні та індивідуально-дослідні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводяться згідно визначеного вище графіку.

Допуск до заліку передбачений за умов: набрання 25 балів за роботу протягом семестру, наявності конспекту усіх лекцій та роздрукованої папки з роботами (самостійних та індивідуальних занять). Екзамен може проходити за двома формами (на вибір здобувачів ВО): письмовий екзамен та захист відповідей; тестування. За результатами продуктивної роботи протягом семестру та погодження з оцінкою – здобувачу може бути виставлена підсумкова оцінка, що дорівнює сумі балів набраних протягом семестру.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (комп'ютер, проектор); *програмне* (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, репозитарій); *наочність* (презентації у форматі Power Point).

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					50	100
T1	T2	T3	T4	T5		
50	50	50	50	50		

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль¹)

№	Вид робіт за темами	Бали рейтингу (денна форма)	Бали рейтингу (заочна форма)
1	Тема 1.		
1.1.	Відповідь на семінарському занятті		-
1.2.	Доповнення на семінарському занятті		-
1.3.	Виконання самостійної роботи до теми 1:		0 – 25
1.4.	Виконання ІНДЗ до теми 1:		0 – 25
Максимум за тему 1		50 балів	
	Тема 2		
2.1.	Відповідь на семінарському занятті .		-
2.2.	Доповнення на семінарському занятті		-
2.3.	Виконання самостійної роботи до теми 2:		0 – 25
2.4.	Виконання ІНДЗ до теми 2:		0 – 25
Максимум за тему 2		50 балів	
	Тема 3		
3.1.	Відповідь на семінарському занятті		-
3.2.	Доповнення на семінарському занятті		-
3.3.	Виконання самостійної роботи до теми 3:		0 – 25
3.4.	Виконання ІНДЗ до теми 3:		0 – 25
Максимум за тему 3		50 балів	
	Тема 4		
4.1.	Відповідь на семінарському занятті		10
4.2.	Доповнення на семінарському занятті		0 - 2
4.3.	Виконання самостійної роботи до теми 4:		0 – 20
4.4.	Виконання ІНДЗ до теми 4:		0 – 20
Максимум за тему 4		50 балів	
	Тема 5		
5.1.	Відповідь на семінарському занятті		10
5.2.	Доповнення на семінарському занятті		0 - 2
5.3.	Виконання самостійної роботи до теми 5:		0 – 20
5.4.	Виконання ІНДЗ до теми 5:		0 – 20
Максимум за тему 5		50 балів	

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів (50 балів² – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (екзамен)).

¹ Детальний розподіл балів та критерії оцінювання до кожного виду робіт представлено у «Системі оцінювання» та розміщений на електронній платформі підтримки навчання Moodle БДПУ

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;
 n – кількість залікових кредитів;
50 балів – екзамен або залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
78-89	B
65 – 77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
0-34	F

Список рекомендованих джерел:

1. Андрєєнкова В. Л., Дацко О. В., Лунченко Н. В., Мараховська Т. А. Навчальна програма «базові навички медіатора в навчальному закладі та громаді. забезпечення участі жінок і дітей у розв'язанні конфліктів та миробудуванні»: робочий зошит / За ред. Левченко К. Б. К.: ФОП Стеценко В. В. 2016. 31 с.
2. Вступ до альтернативного вирішення спорів : навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.]; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 234 с.
3. Конфлікти в об'єднаних територіальних громадах: типи, причини, форми, наслідки. ТОВ «Студія реклами та дизайну «Арідан», м. Кропивницький, 2018. 36 с. Режим доступу: <https://gurt.org.ua/news/informator/49981/>
4. Коротюк О. В. Документи медіатора: збірник зразків документів. Київ: ОВК, 2022. 173 с.
5. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ : Інститут законодавства ВР України, 2018. 276 с.
6. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. – Одеса : Екологія, 2019. – 456 с.
7. Практичне застосування медіації: практично-методичний посібник викладача / укл.: В. Каневська, К. Наровська. Київ, 2016. URL: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/Curriculum_Mediation_print.pdf
8. Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект. [Навч.-метод. посібник] / К.: ФОП Стеценко В. В. 2016. 192 с.
9. Тимчук Л.І., Білик Н.М. Основи медіації в соціальній роботі: навчально-методичний посібник. Чернівці, 2016.137с.
10. Управління конфліктами : навч. посіб. / Г. М. Захарчин, Р. О. Винничук. 2-е вид., допов. Львів : «Львівська політехніка», 2019. 192 с.

Інформаційні ресурси:

² Мінімальний допуск до екзамену здобувача можливий за умови набрання ним 25 балів за виконані роботи протягом семестру.

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Ліга медіаторів України <http://limu.org.ua/>
4. Шкільні служби порозуміння <http://safeschools.com.ua/about/>
5. Український центр медіації <http://ucminternational.com.ua/>
6. Національна асоціація медіаторів України <http://namu.com.ua/>
7. Верховна Рада України <http://zakon.rada.ua>
8. Медіатека ФДССО.